

Басты бет / Заңнама / Заңнама

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 17 ақпандағы № 566-IV Заңы

← [Қайта оралу](#)

БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

1-бап. 2007 жылғы 15 мамырдағы Қазақстан Республикасының [Еңбек кодексіне](#) (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2007 ж., № 9, 65-құжат; № 19, 147-құжат; № 20, 152-құжат; № 24, 178-құжат; 2008 ж., № 21, 97-құжат; № 23, 114-құжат; 2009 ж., № 8, 44-құжат; № 9-10, 50-құжат; № 17, 82-құжат; № 18, 84-құжат; № 24, 122, 134-құжаттар; 2010 ж., № 5, 23-құжат; № 10, 48-құжат; № 24, 146, 148-құжаттар; 2011 ж., № 1, 2, 3-құжаттар; № 11, 102-құжат; № 16, 128-құжат) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) мазмұнында:

58, 59 және 61-баптардың тақырыптарындағы «тоқтату» деген сөз «тоқтату негіздері» деген сөздермен ауыстырылсын;

101-баптың тақырыбында «Жыл сайынғы» деген сөздерден кейін «негізгі» деген сөзбен толықтырылсын;

108-баптың тақырыбындағы «немесе ұзартудың» деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы жүз елу үшінші, жүз елу төртінші, жүз елу бесінші, жүз елу алтыншы, жүз елу жетінші, жүз елу сегізінші және жүз елу тоғызыншы абзацтармен толықтырылсын:

«10-1-тарау. Ұлттық біліктілік жүйесі

138-1-бап. Осы тарауда пайдаланылатын ұғымдар

138-2-бап. Ұлттық біліктілік жүйесінің құрылымы

138-3-бап. Ұлттық біліктілік шеңбері

138-4-бап. Салалық біліктілік шеңберлері

138-5-бап. Кәсіби стандарттар

138-6-бап. Мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау»;

185-баптың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«185-бап. Еңбек шартын тоқтатуды шектеу»;

мынадай мазмұндағы екі жүз елуінші, екі жүз елу бірінші, екі жүз елу екінші және екі жүз елу үшінші абзацтармен

толықтырылсын:

«23-1-тарау. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбегін реттеудің ерекшеліктері

221-1-бап. Қашықтықтан жұмыс істеу

221-2-бап. Қашықтықтан жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбек жағдайлары

221-3-бап. Жұмыс уақытын және демалыс уақытын есептеу, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз ету жағдайлары»;

27-тараудың тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

254-баптың тақырыбы «мүшелерінің» деген сөзден кейін «және мүліктің меншік иесі немесе ол уәкілеттік берген тұлға (орган) не заңды тұлғаның уәкілетті органы тағайындайтын (сайлайтын) қызметкерлердің» деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы үш жүз алпыс алтыншы абзацпен толықтырылсын:

«320-1-бап. Өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау»;

мынадай мазмұндағы үш жүз сексен тоғызыншы абзацпен толықтырылсын:

«339-1-бап. Ұйымдардағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі комитет (комиссия)»;

2) **1-баптың** 1-тармағында:

5) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«5) ауыр жұмыстар – қызметкердің ауыр заттарды (он килограмм және одан жоғары) қолмен тұрақты түрде орнынан қозғалтуына, орнын ауыстыруына және тасымалдауына байланысты әрі көп күш-қуатты талап ететін (250 ккал/сағаттан астам күш-қуат жұмсалатын) қызмет түрлері;»;

14) тармақшадағы «үзіліссіз» деген сөз алып тасталсын;

31) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«31) еңбек стажы – қызметкер еңбек міндеттерін орындауға жұмсаған, күнтізбемен есептелген уақыт, сондай-ақ осы Кодекске сәйкес еңбек стажына қосылатын өзге де кезеңдер;»;

60) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«60) қызметкерлердің өкілдері – кәсіптік одақтардың, олардың бірлестіктерінің органдары және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен қызметкерлер уәкілеттік берген (сайлаған) өзге де жеке және (немесе) заңды тұлғалар;»;

мынадай мазмұндағы 60-1) тармақшамен толықтырылсын:

«60-1) өндірістік объектілерді аттестаттауды жүргізу жөніндегі мамандандырылған ұйымдар – білікті кадрлары бар және өзінің құрамында өндірістік орта мен еңбек жағдайларының факторларын зертханалық және аспаптық зерттеулер жөніндегі зертханасы бар немесе осындай зертханалары бар ұйымдармен шарттары бар өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша аттестаттауды жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар;»;

67) тармақшадағы «, цехтарды, учаскелерді, жұмыс орындарын» деген сөздер «(өндірістік қызметті жүзеге асыратын цехтарды, учаскелерді, жұмыс орындарын, сондай-ақ жұмыс

берушілердің бөлек тұрған өзге де бөлімшелерін)» деген сөздермен ауыстырылсын;

78) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«78) ұжымдық шарт – әзірлеу мен жасасу тәртібі осы Кодекстің 282-бабында белгіленген, ұйымдағы әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттейтін, қызметкерлердің уәкілеттік берілген өкілдері арқылы олардың ұжымы мен жұмыс берушінің арасындағы жазбаша келісім нысанындағы құқықтық акт;»;

3) 10-баптың 2-тармағы «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

4) 11-баптың 3-тармағы «табылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

5) 12-бапта:

2-тармақтағы «осы Кодекстің 266-бабына сәйкес құрылған комиссияға» деген сөздер «қызметкерлердің өкілдеріне» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Жұмыс беруші актісінің жобасын табыс етілген күннен бастап үш жұмыс күнінен асырмай қызметкерлердің өкілдері талқылайды.»;

4-тармақтағы «Комиссияның» деген сөз «Қызметкерлер өкілдерінің» деген сөздермен ауыстырылсын;

5-тармақтың 2) тармақшасындағы «не олар ұсынған редакциядағы актіні шығаруға» деген сөздер алып тасталсын;

6-тармақтағы «нормативтік актіні» деген сөздер «акт» деген сөзбен ауыстырылсын;

6) 15-баптың 19) тармақшасы алып тасталсын;

7) 16-баптың 21) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«21) оларда жұмыс істеу жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығына, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысына және еңбекақының жоғарылатылған мөлшеріне құқық беретін өндірістердің, цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың тізімін, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың тізбесін, сондай-ақ оларды беру тәртібін айқындайды;»;

8) 17-бап мынадай мазмұндағы 9) тармақшамен толықтырылсын:

«9) өндірістік объектілерге еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау мониторингін жүзеге асырады.»;

9) 22-баптың 1-тармағының 22) тармақшасындағы «қауіпсіздігі және еңбекті қорғау» деген сөздер «және сонымен тікелей байланысты қатынастар» деген сөздермен ауыстырылсын;

10) 23-баптың 2-тармағында:

6) тармақшадағы «жұмыс берушінің актілерімен» деген сөздер «ұйымдағы ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен және жұмыс берушінің қызметкердің жұмысына (еңбек функциясына) тікелей қатысы бар өзге де актілерімен» деген сөздермен ауыстырылсын;

23) тармақшадағы «талап етуге міндетті.» деген сөздер «талап етуге;» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 24) тармақшамен толықтырылсын:

«24) жұмыс беруші айқындайтын, он сегіз жасқа дейінгі қызметкерлердің тегі, аты, әкесінің аты (егер жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе) және туған күні көрсетілетін тізілімдердің немесе басқа да құжаттардың жүргізілуін қамтамасыз етуге міндетті.»;

11) **26-бап** мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын:

«3. Кәмелетке толмағандар қатысатын білім беру, тәрбиелеу, демалысты ұйымдастыру және сауықтыру, дене тәрбиесі және спорт, медициналық қамтамасыз ету, әлеуметтік қызметтер көрсету, мәдениет және өнер саласындағы еңбек қызметіне кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыс жасағаны: кісі өлтіргені, денсаулығына қасақана зиян келтіргені, жыныстық тиіспеушілігіне қарсы қылмыс жасағаны үшін соттылығы бар немесе соттылығы болған адамдар жіберілмейді.»;

12) **28-бапта:**

мынадай мазмұндағы 1-1-тармақпен толықтырылсын:

«1-1. Тараптардың деректемелері өзгерген кезде еңбек шартына тиісті өзгерістер енгізіледі.»;

3-тармағындағы «танылады» деген сөзден кейін «және қолданылмауға тиіс» деген сөздермен толықтырылсын;

13) **29-баптың** 1-тармағының 2) тармақшасында:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

«Еңбек шартының мерзімі ұзартылған кезде, ол белгіленбеген мерзімге жасалған болып есептеледі.»;

мынадай мазмұндағы үшінші және төртінші бөліктермен толықтырылсын:

«Бір жылдан кем емес белгілі бір мерзімге шарт жасасқан қызметкермен еңбек шарты, ол атқаратын еңбек функциясы бойынша қайтадан жасалған жағдайда, ол да белгіленбеген мерзімге жасалған болып есептеледі.

Осы тармақтың 2) тармақшасының екінші және үшінші бөліктерінің ережесі еңбек қызметін шетелдік жұмысшы күшін тартуға арналған рұқсаттың негізінде жүзеге асыратын тұлғаларға қолданылмайды.»;

төртінші бөліктегі «тәулік» деген сөз «соңғы жұмыс күні (ауысым)» деген сөздермен ауыстырылсын;

14) **31-баптың** 1-тармағының 8) тармақшасындағы «көшірмесі қажет.» деген сөздер «көшірмесі;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 9) тармақшамен толықтырылсын:

«9) кәмелетке толмағандар қатысатын білім беру, тәрбиелеу, демалысты ұйымдастыру және сауықтыру, дене тәрбиесі және спорт, медициналық қамтамасыз ету, әлеуметтік қызметтер көрсету, мәдениет және өнер саласында еңбек шартын жасасқан кезде соттылығының бар не жоқ екендігі туралы анықтама қажет.»;

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Жұмыс беруші, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, осы баптың 1-тармағында көзделмеген құжаттарды талап етуге құқылы емес.»;

15) **33-бапта:**

2-тармақтағы «үш күн мерзімде» деген сөздер «үш жұмыс күні ішінде» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақтың бірінші бөлігіндегі «тиісінше расталған» деген сөздер «жұмыс беруші растаған» деген сөздермен ауыстырылсын;

16) **34-бап** мынадай мазмұндағы 5-1), 5-2) тармақшалармен толықтырылсын:

«5-1) аударылған міндетті зейнетақы жарналары туралы жинақтаушы зейнетақы қорынан үзінді көшірмелер;

5-2) жүргізілген әлеуметтік аударымдар туралы Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан мәліметтер;»;

17) **36-баптың** 5-тармағының үшінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын бітірген, оларды бітірген күннен бастап бір жылдан кешіктірмей алған мамандығы бойынша жұмысқа алғаш кіретін адамдарға»;

18) мынадай мазмұндағы 40-1-баппен толықтырылсын:

«40-1-бап. Лауазымдарды қоса атқару (қызмет көрсету аймағының

ұлғаюы) және уақытша болмаған қызметкердің міндеттерін орындау

Қызметкерге оның жазбаша келісуімен еңбек шартында айқындалған жұмыспен қатар, осы Кодекстің **131-бабына** сәйкес қосымша еңбекақы үшін басқа немесе осындай лауазым бойынша қосымша жұмысты атқару тапсырылуы мүмкін.

Қызметкерге басқа лауазым бойынша тапсырылатын қосымша жұмыс лауазымдарды қоса атқару жолымен жүзеге асырылуы мүмкін. Қызметкерге өзінің лауазымы бойынша тапсырылатын қосымша жұмыс қызмет көрсету аймағын ұлғайту жолымен жүзеге асырылуы мүмкін. Уақытша болмаған қызметкердің міндеттерін еңбек шартында айқындалған жұмыстан босатпай орындау үшін, қызметкерге басқа, сондай-ақ сол өзінің лауазымы бойынша қосымша жұмыс тапсырылуы мүмкін.

Қызметкердің қосымша жұмыс атқаратын мерзімін, жұмыстың мазмұны мен көлемін жұмыс беруші қызметкердің жазбаша келісуімен белгілейді.

Басқа тарапты үш жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша нысанда ескерте отырып қызметкердің қосымша жұмысты атқарудан мерзімінен бұрын бас тартуына, ал жұмыс берушінің оны орындау туралы тапсырмасының күшін мерзімінен бұрын жоюына құқығы бар.»;

19) **45-бапта:**

2-тармақта:

«жұмыс беруші қызметкерді анағұрлым жеңіл жұмысқа» деген сөздер «не кәсіби еңбекке жарамдылығынан айрылуы белгіленгенше жұмыс беруші қызметкерді анағұрлым жеңіл жұмысқа уақытша» деген сөздермен ауыстырылсын;

«залалдың» деген сөз «зиянның» деген сөзбен ауыстырылсын;

3-тармақтағы «ауысудан» деген сөз «уақытша ауысудан» деген сөздермен ауыстырылсын;

20) **48-баптың** 2-тармағының бірінші бөлігі «еңбек жағдайларының» деген сөздерден кейін «осы баптың 1-тармағында көрсетілген себептер бойынша орын алған» деген сөздермен толықтырылсын;

21) **50-бапта:**

мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын:

«2-1. Толық материалдық жауаптылықты өзіне алғаны туралы жазбаша шарттың негізінде қызметкерге берілген мүліктің және басқа да құндылықтардың сақталуын қамтамасыз етпеген қызметкерді жұмыс берушінің жұмыстан шеттетуіне құқығы бар.»;

4-тармақ «мерзімге» деген сөзден кейін «жұмыс берушінің актісімен» деген сөздермен толықтырылсын;

22) **53-баптың** 4-тармағы «шыққан» деген сөзден кейін «күнінің алдындағы жұмыс» деген сөздермен толықтырылсын;